

Cap. VI*Lectiō I*

ad
 ambulat
 amīcus
 ante
 apud
 autem
 circum
 duodecim
 inimīcus
 inter
 it eunt
 itaque
 lectīca

CAPITVLVM SEXTVM*Lēctiō prīma (versūs 1–45)***Exercitium I**

1. _____ Flāminia est _____ Rōmam et Arīminum.
2. Villa Iūliī _____ Tūsculum est, neque _____ ā Rōmā.
3. Ab oppidō _____ vīllam nōn longa via est.
4. Iūlius ab oppidō ad vīllam _____ .
5. Vīlla est _____ eum, oppidum _____ eum est.
6. Dominus et quattuor servī ad vīllam _____ .
7. Servī in viā _____ ; dominus in _____ est neque ambulat.
8. Duo servī lectīcam cum dominō _____ .
9. Syrus et Lēander duōs _____ in _____ portant.
10. _____ venit Iūlius? Ab oppidō venit.
11. _____ it Iūlius? Ad vīllam it.
12. Duo servī dominum ab oppidō ad vīllam _____ [= portant].
13. Dominus sōlus nōn est, _____ quattuor servī _____ eum sunt.

14. Mēdus nummōs Iūlii habet; _____ is nōn est cum dominō.
15. Mēdus dominum Irātum _____ .
16. Mēdus servus _____ est. Dāvus _____ [= sed D.] servus bonus est.
17. Dāvus Mēdum nōn amat: Dāvus _____ Mēdi nōn est.
18. Dāvus et Mēdus nōn amīcī, sed _____ sunt.
19. Via Latīna nōn tam _____ est quam via Appia.
20. In _____ Rōmānō antiqūō sunt _____ [XII] _____ .
21. _____ Tūsculum mūrus nōn _____ longus est _____ circum Rōmam.

longus
malus
mūrus
nam
porta
portat
post
procul
prope
quam
quō
saccus
tam
timet
umerus
unde
vehit
via

Exercitium 2

1. Ubi est via Latīna? ...
2. Quid est Capua? ...
3. Num fluvius Tiberis tam longus est quam Nīlus? ...
4. Estne Tūsculum procul ā Rōmā? ...
5. Ubi est villa Iūlii? ...
6. Ubi est Iūlius? ...
7. Ambulatne Iūlius? ...
8. Quot servī apud dominum sunt? ...
9. Quī lectīcam portant? ...
10. Quid portant Syrus et Lēander? ...
11. Quō it Iūlius? ...
12. Unde venit Iūlius? ...
13. Cūr Mēdus apud dominum nōn est? ...
14. Suntne amīcī Mēdus et Dāvus? ...

Exercitium 3

1. Iūlius nōn _____ villā, sed _____ oppidō venit.
2. Iūlia _____ Aemiliā et _____ puerīs discēdit.
3. Iūlius _____ ūnō ad decem numerat, neque _____ decem ad centum.
4. Mēdus _____ dominō discēdit, Dāvus _____ eō nōn discēdit.
5. Britannia est procul _____ Italiā et _____ Rōmā.
6. Imperium Rōmānum est _____ Hispāniā ad Arabiam et _____ Britannā ad Āfricam.

ab ante a- e- i- o- u- h-
ā/ab ante cēterās
litterās

Exercitium 4

1. Via Appia est inter Rōm_____ et Brundisi_____ .
2. Inter oppid_____ sunt viae. Circum multa oppid_____ sunt mūrī.
3. Villa Iūlii est prope oppid_____ Tūscul_____ .
4. Inter oppid_____ et vill_____ nōn longa via est.
5. Iūlius ab oppid_____ Tūscul_____ ad vill_____ su_____ it.
6. Dominus in lectīc_____ est inter du_____ serv_____ .
7. Ūrsus est ante domin_____, Dāvus post e_____ est.
8. Quattuor servī apud domin_____ (= cum domin_____) sunt.
9. Aemilia in vill_____ est sine vir_____ su_____ Iūli_____ .
10. Puerī apud Aemili_____ sunt neque ab e_____ discēdunt.
11. Iūlia ex hort_____ ad Aemili_____ venit cum quīnque ros_____ .
12. *Ab*, nōn *ā*, ante litter_____ *a-*, *e-*, *i-*, *o-*, *u-*, *h-*!

ad	-um	ab/ā	-ō
ante	-am	ex	-ā
post	-ōs	in	-is
inter	-ās	cum	
prope	-a	sine	
circum			
apud			

Exercitium 5

1. Servī _____ saccōs portant sunt Syrus et Lēander.
2. Saccī _____ servī portant nōn parvī sunt.
3. Saccus _____ Lēander portat est magnus.
4. Servus _____ magnum saccum portat laetus nōn est.
5. Dominus _____ servī vehunt est Iūlius.

quī quī
quem quōs

6. Servī _____ Iūlium vehunt sunt Ursus et Dāvus.
7. Servī _____ dominus vocat ad eum veniunt.
8. Dominus verberat servōs _____ nōn pārent.
9. Servī _____ dominus verberat improbī sunt.
10. Nummī _____ Mēdus in sacculō suō habet Iūlii sunt.

Lēctiō II

quō? -um
-am

unde? -ō
-ā

ubi? -ī
-ae

[1] -at -ant
-atur -antur

[2] -et -ent
-ētur -entur

[3] -it -unt
-itur -untur

[4] -it -iunt
-itur -iuntur

-us -um -t
-a -am
-ī -ōs -nt
-ae -ās

-us ab/ā -ō -tur
-a -ā
-ī -īs -ntur
-ae

-ō
-ā
-īs

Lēctiō secunda (versūs 46–95)

Exercitium 6

1. Quō it Mēdus? Mēdus Rōm_____ it, nam amīca eius Rōm_____ habitat.
2. Unde venit Cornēlius? Cornēlius Rōm_____ venit.
3. Quō it Cornēlius? Cornēlius Tūscul_____ it, nam is Tūscul_____ habitat.
4. Unde venit Mēdus? Mēdus Tūscul_____ venit.
5. Mēdus Tūscul_____ Rōm_____ it.
6. Cornēlius Rōm_____ Tūscul_____ it.
7. Iam Mēdus Rōm_____ apud amīcam suam est.
8. Ubi est Cornēlius? Tūscul_____ est apud familiam suam.

Exercitium 7

1. Dominus nōn ambul_____, sed ā servīs port_____.
2. Iūlius Aemiliam am_____ et ab Aemiliā am_____.
3. Iūlius et Aemilia liberōs suōs am_____ et ab iis am_____.
4. Servī malī dominum tim_____ neque ā dominō tim_____.
5. Quīntus Mārcum vid_____ neque ab eō vid_____.
6. Quīntus Mārcum puls_____ et ab eō puls_____.
7. Quīntus Iūlium voc_____ neque ab eō aud_____.
8. Puerī Iūliam voc_____ neque ab eā aud_____.
9. Equus Cornēlium veh_____; Iūlius nōn equō, sed lecticā veh_____.
10. Domini veh_____, servī ambul_____.
11. Fēminae rosīs dēlect_____.
12. Iūlius nummōs in mēnsā pōn_____ et numer_____.
13. Nummī ā Iūliō in mēnsā pōn_____ et numer_____.

Exercitium 8

Exemplum: Dominus servum vocat = Servus ā dominō vocātur.

1. Ancilla dominum salūtat = Dominus ...
2. Dominus ā servīs salūtātur = Servī ...
3. Dominus servōs interrogat = ...
4. Dāvus accūsātur ā Mēdō = ...
5. Dāvus sacculum in mēnsā pōnit = ...
6. Iūlius ā Mēdō timētur = ...
7. Iūlius Mēdum vocat = ...
8. Iūlia ā puerīs vocātur = ...
9. Iūlia puerōs nōn audit = ...
10. Puerī vocantur ā Iūliā = ...
11. Servī improbī dominum irātum timent = ...
12. Servī improbī ā dominō irātō verberantur = ...

Exercitium 9

1. Cornēlius equ_____ vehitur.
2. Iūlius lectic_____ vehitur.
3. Iūlia verb_____ Aemiliae dēlectātur.
4. Dominus servum improbum bacul_____ verberat.
5. Servī saccōs umer_____ portant.

6. Servī dominum lectīc_____ vehunt.
7. Mēdus vi_____ Latīn_____ Tūsculō Rōmam it.

Exercitium 10

1. Cornēlius nōn ambulat, sed _____ vehitur.
2. Tūsculum, _____ Cornēlius habitat, prope Rōmam est.
3. Servī quī magnam lectīcam portant _____ sunt.
4. Lȳdia est _____ Mēdī, quae Rōmae habitat.
5. Mēdus ōstium Lȳdiae _____ . Lȳdia: “ _____ !”
6. Mēdus _____ ōstium intrat et amīcam suam salūtat.

amīca
equus
fessus
intrat
per
pulsat
ubi

Exercitium 11

1. Ubi habitat Cornēlius? ...
2. Unde Cornēlius venit et quō it? ...
3. Ambulatne Cornēlius? ...
4. Cūr Mēdus equō nōn vehitur? ...
5. Cūr laetus est Mēdus? ...
6. Quae est Lȳdia? ...
7. Ubi Lȳdia habitat? ...
8. Cūr Ursus et Dāvus fessī sunt? ...
9. Cūr Iūlius fessus nōn est? ...
10. Quī Iūlium salūtant? ...

*Lēctiō grammatica (versūs 96–139)***Exercitium 12**

1. *Amātur, amantur* nōn verbum āctīvum, sed _____ est.
2. *Amat, amant* nōn verbum passīvum, sed _____ est.
3. *Videt, vident* quoque verbum _____ est; *vidētur, videntur* est verbum _____ .
4. *Pōnit, pōnunt* āctīvum est; *pōnitur, pōnuntur* _____ est.
5. *Audit, audiunt* _____ est; *audītur, audiuntur* est _____ .
6. Āctīvum: singulāris *voc*____, *tim*____, *veh*____, *aud*____; plūrālis *voc*____, *tim*____, *veh*____, *aud*____ .
7. Passīvum: singulāris *voc*____, *tim*____, *veh*____, *aud*____; plūrālis *voc*____, *tim*____, *veh*____, *aud*____ .

Lēctiō grammatica

āctīvum (āct.)

passīvum (pass.)

sing. plūr.

[1] āct. -at -ant
pass. -ātur -antur

[2] āct. -et -ent
pass. -ētur -entur

[3] āct. -it -unt
pass. -itur -untur

[4] āct. -it -iunt
pass. -ītur -iuntur